

Plan mot diskriminering och kränkande behandling på Göinge Utbildningscenter Vuxenutbildningen

(Yrkesvux, Gyvux, Grundvux, SFI)

Planen gäller: Läsår 2024/2025

Planen ska revideras: augusti 2025

Ansvariga för planen: Krister Granlund Ramström, rektor

Innehåll

1. Vår vision
2. Delaktighet
3. Utvärdering
4. Främjande insatser
5. Kartläggning
6. Förebyggande åtgärder
7. Rutiner för akuta situationer
8. Begrepp

1. Vår vision

På Göinge utbildningscenter ska alla elever känna sig trygga och bli respekterade, oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Vi har nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Genom att skapa goda relationer arbetar vi för att ALLA ska känna trygghet och trivsel. Att verka för hälsa, trygghet och lärande på Göinge Utbildningscenter handlar om att skapa tillitsfulla relationer mellan eleverna, skolan och vårt samhälle. Som förebilder för våra elever strävar vi efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära.

2. Delaktighet

Elevernas delaktighet

I början av varje termin informeras eleverna om planen mot diskriminering och kränkande behandling och tillsammans med läraren diskuteras planen och dess innehåll. Eleverna genomför en trivselenkät varje termin. Studeranderådet är delaktiga i eventuella ändringar av skolans ordningsregler. Studeranderådet träffar ledning för gemensam utvärdering av trivselenkäterna.

Personalens delaktighet

Ledningsgruppen är ansvarig för utarbetandet och sammanställningen av planen. I början av varje termin informerar rektor om innehållet i planen mot diskriminering och kränkandebehandling med all personal. Under året är all personal delaktiga i arbetet att revidera aktiviteterna till planen och arbetar med den i undervisningen. Värdegrundsarbetet finns integrerat i kursplaner och undervisning. Skolans värdegrund är tydlig vad gäller demokrati, människosyn samt jämställdhet där pedagogerna är förebilder i klassrummet, skolan är också medveten om att alla elever är olika. Samtal kring värden och normer sker därför kontinuerligt där eleverna ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt samt att väga olika ställningstagande mot varandra.

Förankring av planen

I början av varje termin går skolledningen igenom planen med pedagogerna, pedagogerna i sin tur går igenom planen med eleverna.

3. Utvärdering

Hur har förra årets plan utvärderats?

Planen har utvärderats i skolans elevhälsoteam som tagit in elevernas upplevelser via studeranderåd. Resultaten presenterades under en APT med all personal. Utvärderingen har sedan legat som grund för årets plan.

Delaktiga i utvärderingen av förra årets plan

Personal, ledning och elever genom studeranderåden.

Vad blev resultatet av utvärderingen?

Värdegrundsarbete

Normer och värden har varit ett av skolans fokusområden. Samtal kring värden och normer har skett kontinuerligt i klassrummet där eleverna getts möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt samt att väga olika ställningstagande mot varandra. Samtal kring hållbar utveckling som risk- och friskfaktorer för deras arbetsliv har genomsyrat undervisningen. Ett synligt resultat av ett brett och kontinuerligt värdegrundsarbete under året är att endast ett fåtal utredningar av eventuell kränkning har genomförts.

Trygghet och studiero

En hög andel elever uppger att de känner trygghet och studiero. Elevhälsoteam på vuxenutbildning har varit framgångsrikt och har varit en viktig del i vårt förebyggande och främjande arbete.

Årets plan ska utvärderas senast

Augusti 2025

Hur ska årets plan utvärderas?

Planen utvärderas enligt skolans årshjul ; bla på APT och gemensamma planeringsdagar i januari och juni

Ansvarig för att årets plan utvärderas är

Krister Ramström, rektor

4. Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, kön, könsidentitet eller funktionsnedsättning.

Områden som berörs av denna insats

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Mål och uppföljning

Personal i vuxenutbildningen ska förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas.

Uppföljning via studeranderåd samt terminsenkät i oktober 2024 samt april 2025

Åtgärder för att nå målen

Planering av undervisning ska genomsyras av värdegrundsfrågor där Fokusområden från läroplanen är följande:

Vuxenutbildningen ska behandla det etiska perspektivet samt ge en grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden och agera ansvarsfullt mot sig själva och andra.

Vuxenutbildningen ska aktivt verka för jämställdhet. Utbildningen ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för kvinnor och män. Genom undervisningen ska eleverna utveckla kunskaper om könsmönster och hur de kan påverka människors livsval och livsvillkor.

Ansvariga för insatsen

Lärare i svenska, samhällskunskap, yrkeslärare, lärare för globala målen samt arbetslivskunskap.
Rektor är ytterst ansvarig

Tidpunkt för när insatsen ska vara klar

Det främjande arbetet pågår under hela läsåret. Avstämning enligt läsårshjul

5. Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Via digital trivselenkät i januari, samt kursutvärderingen efter avslutad kurs. Intervjuer i elevgrupper på de olika utbildningarna en gång per termin.

Områden som berörs i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Hur har elever och föräldrar gjorts delaktiga i kartläggningen?

Via intervjuer i med elever i de olika utbildningarna samt vid Studeranderåd

Hur har personalen gjorts delaktiga i kartläggningen?

Genom återkoppling i arbetslagsträffar, vid elevgenomgångar, APT och Utvecklingsdagar

Resultat och analys av kartläggningen

Trivselenkäten som genomförts VT 24 är en övergripande enkät som skickas ut till grundskolorna, IM och vuxenutbildningarna i Östra Göinge kommun. Deltagarantalet på vuxenutbildningen elever var mycket lågt och redovisas därför ej. En anledning är att flera enkäter skickades ut digitalt.

De resultat som framkom vid intervjuerna på studeranderåden våren 2024 visar på att studieron är fortsatt hög, liksom upplevd Motivation, Trygghet och Trivsel (värden på 95% i genomsnitt vt 23).

Avskilda och lugna studieplatser för självstudier önskas fortsatt

Tydlighet och kommunikation är de faktorer som eleverna lyfte som kan förbättras, framförallt kring allmän information i vissa kurser samt bedömning av kunskapskraven. Då detta är faktorer som kan påverka motivation och trygghet är det viktiga faktorer. I några fall upplevdes bedömning som orättvis och kopplades samman med etnisk tillhörighet/hudfärg av elever. Individuella möten har hållits för att reda ut vad som är språkförbistring och hur bedömning sker, vilka kriterier som används.

I kursutvärderingar framgår att eleverna känner sig sedda, trygga och får stöd med sin inläring i stor utsträckning.

Analys av de kartläggningar som genomförts visar att det förebyggande och främjande arbetet inom Vuxenutbildningen fungerar väl.

Vi behöver utveckla våra kartläggningsformer, avsätta tid i undervisningen för enkät varje termin och möjlighet till språkstöd vid ifyllandet.

Vi behöver säkerställa att all personal är trygg i det värdegrundsarbete som förväntas bedrivas i sin roll.

6. Förebyggande åtgärder

Namn

Förebyggande arbete - insatser för identifierade problemområden

Områden som berörs av denna insats

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Mål och uppföljning

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

- Alla ska arbeta för att det inte uppstår situationer som kan tolkas kränkande i undervisningssituationen.
- Vid uppkomst av kränkande behandling ska den som är utsatt stöttas av samtlig personal dels genom att lyssna men även att tala med den som utfört gärningen och sedan återkoppla till den utsatte.
- Alla pedagoger ska erbjuda likvärdiga möjligheter för alla studerande utefter var och ens behov. Exempelvis erbjuda olika redovisningsformer, informera om rätt till hjälp för studerande med behov av stöd vid dyslexi med mera.
- Alla pedagoger ska informera om elevernas rätt till elevinflytande, delaktighet angående inlämningar, prov, betygssamtal och bedömning

Målen följs upp på arbetslagsmöte, arbetsplatsförlagda träffar (APT), studeranderåd, elevhälsoteamet (EHT) och vid elevgenomgång

Åtgärder

Motverka diskriminering och kränkande behandling

Personalen fortbildas för en samsyn och arbete kring värdegrund. Tid för detta avsatt vid möteseftermiddagar enligt läsårshjul

Personalen arbetar aktivt med att tidigt upptäcka och motverka tecken på kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (även inom den digitala lärmiljön). Om detta skulle uppkomma agerar skyndsamt.

Undervisningen ska genomsyras av värdegrundsfrågor.

Bättre kartläggning för att upptäcka risker

Få fler svaranden på trivselenkäter och kursutvärderingar

Ansvariga för insatsen

Förstelärare planerar och leder utbildningsinsatsen kring Värdegrund för personal.

Varje pedagog ser till att värdegrundsfrågor finns med i delar av kursen under terminerna

Varje personal är ansvariga för att agera kring och anmäla kränkingsärenden i Draftit, rektor och EHT informeras

EHT ansvarar för att studeranderåd hålls

Rektor och biträdande rektor ansvarar för kartläggning utifrån insamlat material och de ytterligare insatser i det systematiska kvalitetsarbetet som erfordras därtill.

Motivering till vald åtgärd

Utifrån enkäter och dialog med elever, diskussion personal.

Tidpunkt för när förebyggande åtgärd ska vara klar

Augusti 2025

7. Rutiner för akuta situationer

Policy

Det är den utsatte elevens upplevelse som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande eller oönskad. Om en elev utsatts för trakasserier eller kränkande behandling måste åtgärder vidtas snabbt. All personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att agera skyndsamt (inom 24 h). Anmälan skall göras till rektor samt ansvarar för utredningen. Rektor gör en bedömning i varje enskilt fall om kränkningen är så allvarlig att den skall anmälas till socialtjänst och/eller polis.

Rektor medverkar till att planera och utforma åtgärder som utgår från aktuell situation. Åtgärderna ska spegla kränkningens omfattning och karaktär. Målet med åtgärderna är att en trygg situation ska skapas. Åtgärderna ska avhjälpa akuta situationer samt ge långsiktiga lösningar. När skolan haft en uppföljning och åtgärderna avslutats är det viktigt att den utsatte känner sig trygg och vet vart den ska vända sig om något händer igen.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Fokus på relation med eleverna. Även här stöttar elevhälsan upp lärarna genom att finnas tillgängliga för eleverna.

Personal som elever kan vända sig till

Rektor: Krister Ramström 044-775 64 06
Biträdande rektor: Katy Wadbro 044-775 64 09
Kurator: Helen Svensson 044-775 63 56

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av andra elever

1. En anmälan upprättas i Draftit som automatiskt går till rektor. Den personal som får ärendet till sig ansvarar för att anmälan görs till ansvarig rektor (för den utsatta).
2. Rektor beslutar och delegerar vem som ska göra utredningen (detta åläggs oftast anmälaren). Enskilda samtal genomförs med de inblandade för att reda ut situationen.
3. Beslut om åtgärd tas.
4. Uppföljningssamtal sker med de inblandade. Ansvariga är den personal som ansvarat för utredningen.
5. Om kränkning ej upphört – bokas möte med rektor, berörd personal, och elev.
6. Rektor ansvarar för att polisanmälan/socialtjänstanmälan görs vid misshandel eller annan allvarlig kränkning.
7. När alla delar i utredningen är färdig skickas den via Draftit till huvudman för slutgiltigt godkännande.

Kurator ansvarar att stödsamtal erbjuds med den elev som utsatts för kränkning. Gäller även den eller de elever som utsatt annan elev.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Rektor samlar information om händelsen och upprättar en anmälan om kränkning i Draftit.
2. Rektor och någon av rektor utsedd person, genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljning sker inom en vecka.
5. Rektor dokumenterar alla delar i Draftit.
6. När alla delar i utredningen är färdig skickas den via Draftit till huvudman för slutgiltigt godkännande.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning sker inom en vecka med inblandade elever för att undersöka om kränkningen har upphört. Ytterligare uppföljningssamtal ska hållas inom en månad såväl för den som diskriminerats som för den som diskriminerar.

Uppföljningen ska innehålla en utvärdering av åtgärder som vidtagits.

Rutiner för dokumentation

All dokumentation sker digitalt i Draftit, anmälan skickas till rektor och huvudman i samma digitala system. Även utredning, åtgärder, uppföljning, slutföra ärendet och arkivering görs digitalt i Draftit.

Vem är ansvarig?

Rektor ansvarar att utredningen genomförs.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.